

Sygn. akt VIII Gz 308/16

POSTANOWIENIE

Dnia 10 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Sałamaj

Sędziowie: SO Agnieszka Woźniak

SO Anna Budzyńska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2016 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) spółki akcyjnej w S.

o zmianę wpisu w rejestrze przedsiębiorców

na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 3 sierpnia 2016 roku, sygn. akt XIII Ns – Rej. KRS (...) w przedmiocie zawieszenia postępowania

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

SSO Agnieszka Woźniak SSO Piotr Sałamaj SSO Anna Budzyńska

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 3 sierpnia 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, po rozpoznaniu skargi wnioskodawcy na orzeczenie referendarza sądowego z dnia 4 września 2015 roku oddalające wniosek o zmianę wpisu (XIII Ns Rej KRS (...)) – zawiesił na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. postępowanie w sprawie (sygn. akt XIII Ns Rej KRS (...))

Powyższe postanowienie zostało wydane w sprawie, w której wnioskodawca (...) spółka akcyjna w S. złożył wniosek o zmianę danych w rejestrze poprzez wykreślenie akcjonariusza spółki (...) sp. z o.o. w S. i wpisanie nowego jedynego akcjonariusza (...) z siedzibą w D. A. na (...) oraz zmiany informacji o emisji akcji poprzez wskazanie, że akcje serii (...) w liczbie 8900 są akcjami na okaziciela. Do wniosku załączono dokumenty w postaci umowy z dnia 31 sierpnia 2011 roku, dotyczącej sprzedaży przez (...) sp. z o.o. w S. na rzecz P. Ł. 8.900 akcji imiennych serii (...) w (...) spółki akcyjnej w S., umowy z dnia 10 maja 2013 roku przewłaszczenia na zabezpieczenie zawartej pomiędzy P. Ł. a (...) z siedzibą w D. A. ((...)) na podstawie której P. Ł. dokonał przewłaszczenia 8.900 akcji imiennych serii (...) spółki akcyjnej w S. na zabezpieczenie wierzytelności przysługujących (...) z siedzibą w D. A. wobec (...) spółki akcyjnej w S.. Wnioskodawca wskazał także, że na wniosek (...) z siedzibą w D. A. o zamianę akcji imiennych na okaziciela z dnia 19.09.2014 roku – Rada Nadzorcza (...) spółki akcyjnej w S. w dniu 24.09.2014 r. wyraziła zgodę na wnioskowaną zamianę akcji imiennych na akcje na okaziciela.

Z akt sprawy wynika, że postanowieniem z dnia 25 lutego 2015 referendarz sądowy dopuścił do udziału w sprawie zarządcę przymusowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w osobie P. D. w charakterze uczestnika postępowania.

W piśmie złożonym w dniu 5 marca 2015 zarządca przymusowy wniósł o oddalenie wniosku o wpis zmian, zawieszenie postępowania rejestrowego do czasu zakończenia postępowania o ogłoszenie upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., a w przypadku oddalenia wniosku o zawieszenie postępowania wniósł o zobowiązanie wnioskodawcy do przedłożenia oryginałów umów będących podstawą wniosku o zmianę wpisu w rejestrze oraz dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu grafoskopii na okoliczność ustalenia terminu, w jakim umowy załączone do wniosku zostały podpisane. W uzasadnieniu pisma wskazano, że zarządca przymusowy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. nie został poinformowany o zbyciu akcji, jak również nie zostały mu przekazane żadne dokumenty dotyczące powyższych czynności, w tym umowa sprzedaży akcji imiennych spółki (...) S.A. przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Wskazano również, że w toku postępowania o ogłoszenie upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. nie poinformowano zarządcy przymusowego o podpisaniu umowy sprzedaży akcji, jak również w postępowaniu sądowym o ustalenie nieistnienia uchwał nr 1-5 nadzwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy spółki (...) S.A. podjętych w dniu 7 września 2011 podmiot ten nigdy nie wskazał, że (...) sp. z o.o. nie jest akcjonariuszem w tej spółce.

W ocenie zarządcy przymusowego istnieją uzasadnione wątpliwości co do terminu, w jakim umowa z dnia 31 sierpnia 2011 została faktycznie sporządzona, zwłaszcza, że podmiot zwlekał przez ponad 3 lata z wnioskiem o ujawnienie zmiany akcjonariuszy w rejestrze.

W odpowiedzi na pismo uczestnika, w dniu 27 marca 2015 pełnomocnik wnioskodawcy złożył pismo, w którym wniósł o nieuwzględnienie wniosku zarządcy przymusowego (...) sp. z o.o. i dokonanie zmiany wpisu w rejestrze zgodnie z wnioskiem z dnia 29 października 2014. W piśmie wyjaśniono, że zarządca przymusowy nie był poinformowany o zbyciu akcji, jak również nie zostały mu przekazane żadne dokumenty z przyczyn obiektywnych, z uwagi na fakt, że zbycie akcji na rzecz P. Ł. nastąpiło w dniu 31 sierpnia 2011, natomiast ustanowienie tymczasowego nadzorca sądowego w osobie P. D. celem zabezpieczenia majątku (...) sp. z o.o. nastąpiło postanowieniem Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie Wydział XII Gospodarczy w dniu 2 września 2011 (GU 88/11). Postanowienie to zostało następnie zmienione postanowieniem z dnia 29 listopada 2011 w ten sposób, że zabezpieczono majątek dłużnika poprzez ustanowienie zarządcy przymusowego. W momencie zawarcia umowy w dniu 31 sierpnia 2014 ani nadzorca, ani zarządca nie był ustanowiony, wobec czego nie mógł działać w imieniu i na rzecz (...) sp. z o.o.

W dniu 23 kwietnia 2015 uczestnik postępowania działający już jako syndyk masy upadłości (...) sp. z o.o., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, złożył pismo, w którym podtrzymał swoje dotychczasowe twierdzenia i wnioski oraz poinformował, że postanowieniem z dnia 17 marca 2015 Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie Wydział XII Gospodarczy ogłosił upadłość obejmującą likwidację majątku dłużnika (...) sp. z o.o. Uczestnik wskazał, że z dniem ogłoszenia upadłości, tj. z dniem 17 marca 2015 umowa sprzedaży (...) akcji (...) S.A. stała się bezskuteczna z mocy prawa na podstawie art. 127 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, ponieważ sprzedaż akcji za cenę 890 zł stanowiła dysproporcję o rażącym charakterze pomiędzy wartością świadczenia otrzymanego przez dłużnika i świadczenia otrzymanego przez drugą stronę. Uczestnik podniósł także, że dnia 9 sierpnia 2011 została zawarta pomiędzy (...) sp. z o.o. a (...) S.A. umowa objęcia akcji serii (...) spółki w drodze subskrypcji prywatnej, na mocy której (...) sp. z o.o. jako obejmujący akcje zobowiązał się do wniesienia do majątku (...) S.A. wkładu niepieniężnego w postaci prawa wieczystego użytkowania nieruchomości będącej własnością Skarbu Państwa, stanowiącej działkę nr (...) położoną w S. przy Al. (...) oraz ul. (...) wraz z posadowionym na tym gruncie budynkiem pod nazwą Centrum Handlowo-Biurowe stanowiącym własność użytkownika wieczystego, przy czym wartość aportu oszacowano w umowie według wartości godziwej na kwotę 20.250.000,00 zł. Tego samego dnia, tj. 9 sierpnia 2011 została zawarta umowa przeniesienia prawa, mocą której (...) sp. z o.o. przeniósł własność opisanej nieruchomości na rzecz (...) S.A. Z chwilą wniesienia świadczenia do spółki, wartość akcji (...) S.A. wzrosła, zatem skoro za te same akcje

uzyskano świadczenie o wartości 20.250.000,00 zł, to ich sprzedaż niespełna miesiąc później za cenę 890 zł stanowi rażąco dysproporcję w uzyskanym świadczeniu wzajemnym.

Do pisma załączono kserokopię postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie Wydział XII Gospodarczy z dnia 17 marca 2015 o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika (...) sp. z o.o. oraz wyznaczeniu syndyka w osobie P. D. (XII GU 52/14), oraz kserokopię umowy objęcia akcji serii (...) spółki (...) S.A. z dnia 9 sierpnia 2011, kserokopię aktu notarialnego z dnia 9 sierpnia 2011 sporządzonego przez notariusza M. P., w formie którego (...) sp. z o.o. przeniósł własność nieruchomości położonej w S. przy Al. (...) oraz ul. (...) wraz z posadowionym na tym gruncie budynkiem pod nazwą Centrum Handlowo-Biurowe na rzecz (...) S.A.

W kolejnym piśmie, z dnia 3 czerwca 2015, uczestnik podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko i wskazał, że dokonanie wnioskowanych zmian w zakresie akcjonariusza spółki spowodowałoby niepowetowane szkody dla masy upadłości (...) sp. z o.o.

Uczestnik postępowania wniósł o oddalenie wniosku w całości, wskazując że zawarta w dniu 31.08.2011 roku umowa zbycia akcji jest nieważna z mocy prawa, na podstawie art. 127 ust. 1 Prawo upadłościowe i naprawcze.

Postanowieniem z dnia 4 września 2015 referendarz sądowy oddalił wniosek. W uzasadnieniu wskazano, że wnioskodawca nie wykazał nabycia przez (...) z siedzibą w D. A. wszystkich akcji w spółce (...) S.A. Skoro kapitał zakładowy spółki wynosi 7.025.000,00 zł i dzieli się na 12.500 akcji o wartości nominalnej 562,00 zł za jedną akcję, natomiast akcje dzielą się na akcje serii (...) w liczbie 3600 oraz akcje serii (...) w liczbie 8900, to należało wykazać zarówno nabycie akcji serii (...) jak też akcji serii (...).

W uzasadnieniu referendarz odniósł się także do istoty sporu pomiędzy uczestnikami postępowania, tj. kwestii skutecznego nabycia 8900 akcji serii (...). Referendarz wskazał, że w ocenie wnioskodawcy (...) nabył 8900 akcji serii (...) w wyniku zawarcia w dniu 10 maja 2013 z P. Ł. umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie wierzytelności przysługujących wobec (...) S.A. Z kolei P. Ł. posiadał przedmiotowe akcje na podstawie zawartej w dniu 31 sierpnia 2011 umowy sprzedaży akcji z (...) sp. z o.o. (dalej jako (...) sp. z o.o.). Podniósł, że skuteczność tej ostatniej umowy jest kwestionowana przez uczestnika postępowania syndyka masy upadłości (...) sp. z o.o., który zarzuca czynności bezskuteczność z mocy prawa. Uczestnik postępowania poddał w wątpliwość faktyczną datę zawarcia umowy sprzedaży akcji zawartej pomiędzy (...) sp. z o.o. a P. Ł. i zażądał przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu grafoskopii co do rzeczywistej daty podpisania umowy. W ocenie referendarza ustalenie daty faktycznego zawarcia tej umowy nie jest niezbędne dla rozstrzygnięcia w niniejszym postępowaniu. Zdaniem Referendarza czynność prawna sprzedaży nie wywołuje skutków prawnych ze względu na jej sprzeczność z treścią przepisów ustawy. Referendarz wskazał, że przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu grafoskopii przekracza też granice badania dokumentów wyznaczone treścią art. 23 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym. Referendarz podkreślił, że na uprawdopodobnienie faktu, iż czynności (...) sp. z o.o., którymi wyzbył się swojego majątku są bezskuteczne, wskazał już Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie Wydział XII Gospodarczy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 17 marca 2015 wydanego w sprawie z wniosku o ogłoszenie upadłości (...) sp. z o.o. Jak wynika bowiem z treści uzasadnienia, zarówno wniesienie nieruchomości jako aportu do (...) S.A. oraz późniejsza sprzedaż akcji (...) S.A. za 0,10 zł każda na rzecz P. Ł., a także okres czasu dokonywania poszczególnych czynności prawnych (tuż po złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości przez R. G.) świadczą, że (...) sp. z o.o. podejmował szereg działań zmierzających do uszczuplenia swojego majątku. Sąd upadłościowy zwrócił też uwagę na istnienie powiązań kapitałowo-osobowych podmiotów zawierających ww. umowy oraz na nieekwiwalentność świadczeń uzyskiwanych przez dłużnika w zamian za przenoszony majątek, w szczególności zaś przekazanie nieruchomości wartej ponad kilkadziesiąt milionów złotych za akcje spółki sprzedane następnie za 890 zł. upadłościowe i naprawcze ma natomiast na celu przeciwdziałanie takim praktykom ustalając katalog czynności, które, dokonane w określonym czasie przed upadłością, czy to z uwagi na osobę, z którą dokonywana jest czynność, czy z uwagi na treść czynności, traktowane są jako bezskuteczne w stosunku do masy upadłości.

W konsekwencji referendarz sądowy uznał, że czynność sprzedaży w dniu 31 sierpnia 2011 przez (...) sp. z o.o. 8900 akcji serii (...) w spółce (...) S.A. na rzecz P. Ł. jest bezskuteczna z mocy art. 127 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze. Czynność została bowiem dokonana w toku postępowania o ogłoszenie upadłości, zaledwie trzy tygodnie po złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości, w sytuacji gdy (...) sp. z o.o. posiadał wiedzę o istnieniu wielomilionowych wierzytelności i podjętych przez wierzycieli próbach zabezpieczenia jego majątku (z treści uzasadnienia postanowienia z dnia 2 września 2011 o udzieleniu zabezpieczenia poprzez ustanowienie nadzorca sądowego, wynika, że już w dniu 23 sierpnia 2011 zostało ustanowione zabezpieczenie majątku dłużnika (...) sp. z o.o. poprzez zakaz zbywania lub obciążania należącej do niego nieruchomości stanowiącej Centrum Handlowo-Biurowe w S. przy al. (...), którą to nieruchomość w dniu 9 sierpnia 2011 dłużnik przeniósł aportem na pokrycie akcji (...)). Rozporządzenie majątkiem nastąpiło poprzez zawarcie umowy sprzedaży, w której cena uzyskana przez (...) sp. z o.o. rażąco przekraczała wartość świadczenia otrzymanego przez osobę trzecią- P. Ł.. Stwierdzenia bezskuteczności czynności następuje z mocy prawa, a jej podstawą jest art. 127 ust. 1 Prawa upadłościowego i naprawczego. Wpisanie jako jedyne akcjonariusza (...) nie może zatem nastąpić wobec stwierdzenia bezskuteczności pierwotnej czynności rozporządzającej, jaką w niniejszym stanie faktycznym była umowa sprzedaży akcji z dnia 31 sierpnia 2011. Skoro P. Ł. nie nabył skutecznie własności 8900 akcji serii (...) spółki (...) S.A. to w późniejszej dacie nie mógł nimi rozporządzić poprzez zawarcie umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie, na podstawie której przeniósł akcje na (...).

Na powyższe orzeczenie referendarza sądowego wnioskodawca złożył skargę, zarzucając naruszenie prawa materialnego w szczególności art. 23 ust 1 ustawy o KRS poprzez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że referendarz badając wniosek o wpis zmian do rejestru przedsiębiorców, jest uprawniony do stwierdzenia okoliczności uzasadniających bezskuteczność z mocy prawa czynności rozporządzającej, na mocy której jedynym akcjonariuszem stała się spółka (...) Ltd, naruszenie prawa procesowego, w szczególności art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i dokonanie dowolnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a w konsekwencji przyjęcie, że sprzedaż akcji za cenę 890 zł stanowiła dysproporcję o rażącym charakterze pomiędzy wartością świadczenia otrzymanego przez dłużnika i świadczenia otrzymanego przez drugą stronę umowy. Zarzucono w konsekwencji powyższych naruszeń: błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia polegający na przyjęciu, że spółka (...) Ltd nie nabyła skutecznie akcji wnioskodawczyni, przez co wniosek o wykreślenie akcjonariusza (...) sp. z o.o. oraz wpisanie nowego akcjonariusza, a także o zmianę informacji o emisji akcji nie zasługuje na uwzględnienie w całości, a w konsekwencji ustalenie, że akcjonariuszem – a przez to także posiadaczem akcji wnioskodawczyni jest Syndyk Masy Upadłości (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej.

Pismem z 16 listopada 2015 pełnomocnik syndyka wniósł o oddalenie wniosku, dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu grafoskopii, przesłuchania w charakterze strony P. D.. W kolejnym piśmie syndyk wniósł o zawieszenie postępowania rejestrowego do czasu zakończenia postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Okręgową w Szczecinie pod sygn. VI Ds. 115/15, dotyczącego działania upadłej spółki na szkodę wierzyciela tj. R. G..

W dniu 5 stycznia 2016 pełnomocnik syndyka poinformował sąd rejestrowy, że Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy udzielił zabezpieczenia roszczenia w sprawie z wniosku syndyka masy upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w S. przy udziale obowiązanego (...) Ltd z siedzibą w D. A.(...)e poprzez ustanowienie zakazu zbywania i obciążenia praw z 8900 akcji imiennych serii w spółce (...) spółki akcyjnej w S., ustanowienie zakazu wykonywania praw korporacyjnych z tych akcji oraz zajęcie praw z tychże akcji.

W dniu 21 marca 2016 syndyk złożył wniosek o zawieszenie postępowania rejestrowego do czasu prawomocnego zakończenia sprawy z powództwa syndyka masy upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w S. przeciwko (...) z siedzibą w D. A. na (...) o uznanie, że umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie 8.900 akcji imiennych serii (...) w spółce akcyjnej (...) w S. zawarta pomiędzy P. Ł. jest bezskuteczna w stosunku do powoda, zawisłej przed Sądem Okręgowym w Szczecinie pod sygn. VIII GC 44/16.

Postanowieniem z dnia 3 sierpnia 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, po rozpoznaniu skargi wnioskodawcy na orzeczenie referendarza sądowego z dnia 4

września 2015 roku oddalające wniosek o zmianę wpisu (XIII Ns Rej KRS (...)) – zawiesił na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. postępowanie w sprawie (sygn. akt XIII Ns Rej KRS (...))

Uzasadniając wydane rozstrzygnięcie Sąd rejestrowy podniósł, że w rozpoznawanej sprawie zachodzi zależność prejudycyjna odnośnie rozstrzygnięcia w sprawie GC 44/15VIII.

Podniesiono, że istotą prowadzonego postępowania rejestrowego ma być bowiem wykreślenie wspólnika wnioskodawcy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. i wpisanie w to miejsce (...) z siedzibą w D. A. na (...). Sąd Rejestrowy podkreślił, że w niniejszym postępowaniu syndyk usiłuje środkami dowodowymi właściwymi dla procesu wykazać bezskuteczność zbycia akcji (...) spółki akcyjnej w S., co właśnie stanowi istotę procesu zawisłego przed Sądem Okręgowym w Szczecinie.

W ocenie sądu rejestrowego niedopuszczalne jest dublowanie postępowania przed sądem gospodarczy i sądem rejestrowym. Sąd I instancji podkreślił, że orzeczenie Sądu Gospodarczego przesądzi o tym, czy możliwe będzie dokonanie do Rejestru wpisu postulowanego przez wnioskodawcę. Gdyby nie doszło do wytoczenia powództwa w sprawie VIII GC 44/15 – sąd rejestrowy prowadziłby samodzielnie postępowanie. Sąd I instancji podniósł, iż wbrew opinii pełnomocnika wnioskodawcy sąd rejestrowy nie pełni jedynie funkcji technicznej, co potwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu 24 lipca 2013, III CNP 1/13 .

W konsekwencji Sąd Rejonowy uznał, iż w sprawie zachodzą przesłanki z art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. – zgodnie z którym sąd może zawiesić postępowanie z urzędu jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego.

Powyższe postanowienie zaskarżył wnioskodawca, zarzucając :

1. naruszenie prawa procesowego, a w szczególności art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że postępowanie w sprawie VIII GC 44/16 stanowi prejudykat wobec postępowania rejestrowego o zmianę danych w rejestrze przedsiębiorców w przedmiocie wykreślenia wspólnika (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością mimo że pomiędzy postępowaniem VIII GC 44/16 a niniejszym nie zachodzi zależność tego rodzaju;
2. naruszenie przepisów prawa materialnego, w szczególności art. 23 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym poprzez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że referendarz sądowy badając wniosek o wpisanie zmian do rejestru jest uprawniony do samodzielnego badania okoliczności uzasadniających bezskuteczność z mocy prawa czynności rozporządzającej, na mocy której jedynym akcjonariuszem wnioskodawczyni stała się spółka (...) Ltd, w konsekwencji czego stwierdza o braku możliwości dokonania zmiany informacji o akcjach w spółce w rejestrze.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za II instancję.

Skarżący zarzucił, że Sąd Rejonowy rozpoznając wniesioną skargę na orzeczenie referendarza sądowego zignorował argumentację wnioskodawczyni, błędnie uznając że w sprawie zachodzi zależność prejudycjalna odnośnie rozstrzygnięcia w sprawie VIII GC 44/16, wskazując, że wnioskodawczyni nie jest nawet stroną przedmiotowego postępowania. podniósł, iż nawet w sytuacji ewentualnego uznania przez Sąd Okręgowy w Szczecinie, że umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie 8.900 akcji imiennych serii (...) jest bezskuteczna w stosunku do masy upadłości, nie zmieni to faktu, iż obecnie struktura kapitału zakładowego wnioskodawczyni uległa zmianie i obecnie – zdaniem skarżącej – nie jest ona posiadaczem akcji imiennych, gdyż nie istnieją one i to we wskazanej ilości, a jedynie ewentualnie :

- 1) 3600 akcji nieuprzywilejowanych akcji serii (...) na okaziciela,

2) 8.900 akcji serii (...) również na okaziciela.

Skarżący podkreślił, że w dniu 24 września 2014 roku Rada Nadzorcza wnioskodawczyni podjęła uchwałę o zamianie akcji imiennych nieuprzywilejowanych serii (...) na akcje na okaziciela tej samej serii.

W świetle powyższego w ocenie skarżącego ewentualną przeszkodą w dokonaniu wpisu zgodnie z wnioskiem (i prejudykatem dla tego postępowania rejestrowego) mogłoby stanowić, co najwyżej postępowanie o ustalenie nieistnienia/ nieważności uchwały Rady Nadzorczej. Takie postępowanie jednak nie toczy się. Podkreślono, że powyższe i tak powinno jednak pozostawać – wobec regulacji art. 23 ust 1 ustawy o KRS - poza zakresem zainteresowania sądu rejestrowego.

Skarżący podkreślił, że wbrew stanowisku Sądu Rejonowego oraz referendarza sądowego pomiędzy postępowaniem prowadzonym pod sygn. akt VIII GC 44/16 a niniejszym postępowaniem nie występuje sytuacja określona w art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. nie można bowiem przyjąć, że orzeczenie które ma zapaść w pierwszej ze wskazanych spraw będzie prejudykatem dla postępowania w rozpoznawanej sprawie.

Skarżący przedstawił jednocześnie stanowisko co do kognicji sądu rejestrowego w świetle regulacji art. 23 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Pełnomocnik uczestnika wniósł o oddalenie zażalenia jako bezzasadnego i zasądzenie od wnioskodawcy na jego rzecz kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się uzasadnione, choć nie z przyczyn w nim wskazanych. W ocenie Sądu Odwoławczego stanowisko Sądu Rejonowego, iż w sprawie zachodzą podstawy do zawieszenia postępowania rejestrowego, gdyż merytoryczna ocena wniosku zależy od innego, toczącego się postępowania sądowego - jest co najmniej przedwczesne.

Ocena prawidłowości decyzji Sądu I instancji co do zawieszenia postępowania rejestrowego w oparciu o art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. wymaga odniesienia się w pierwszej kolejności do przedmiotu rozpoznania sądu rejestrowego, którego dotyczy złożony w sprawie przez wnioskodawcę wniosek rejestrowy. Z akt sprawy wynika, że wnioskodawca (...) spółka akcyjna w S. złożył w dniu 29 października 2014 roku wniosek o zmianę danych w rejestrze poprzez wykreślenie akcjonariusza spółki - (...) sp. z o.o. w S. oraz wpisania nowego, jedyne akcjonariusza (...) z siedzibą w D. A. na (...) oraz zmiany informacji o emisji akcji poprzez wskazanie, że akcje serii (...) w liczbie 8900 są akcjami na okaziciela.

Postanowieniem z dnia 4 września 2015 referendarz sądowy oddalił powyższy wniosek, wskazując w pierwszej kolejności, że wnioskodawca nie wykazał nabycia przez (...) z siedzibą w D. A. wszystkich akcji w spółce (...) S.A. Podniósł, że skoro kapitał zakładowy spółki wynosi 7.025.000,00 zł i dzieli się na 12.500 akcji o wartości nominalnej 562,00 zł za jedną akcję, natomiast akcje dzielą się na akcje serii (...) w liczbie 3600 oraz akcje serii (...) w liczbie 8900, to należało wykazać zarówno nabycie akcji serii (...) jak też akcji serii (...), czego w ocenie referendarza nie uczynił, załączone bowiem do wniosku dokumenty dotyczą nabycia 8.900 akcji serii (...), nabycie zaś 3600 akcji serii (...) nie zostało nawet uprawdopodobnione. W konsekwencji referendarz podniósł, że już choćby z tej przyczyny wniosek o wpisanie danych jedyne akcjonariusza spółki podlegał oddaleniu. Niezależnie od powyższej argumentacji referendarz uznał, iż spółka (...) Ltd nie nabyła skutecznie 8900 akcji imiennych serii (...) wnioskodawczyni z uwagi na bezskuteczność na podstawie art. 127 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego z mocy prawa pierwotnej czynności rozporządzającej tj. umowy sprzedaży powyższych akcji z dnia 31 sierpnia 2011 roku zawartej pomiędzy (...) sp. z o.o. w S. a P. Ł..

Na orzeczenie to została wniesiona skarga, przez co utraciło ono moc. Podkreślić należy, że po złożeniu skargi Sąd Rejonowy rozpoznaje sprawę na nowo, rozważając czy należy dokonać wpisu zgodnie z wnioskiem czy też zachodzą przesłanki do oddalenia wniosku.

W ocenie Sądu Okręgowego, wydając zaskarżone postanowienie o zawieszeniu postępowania, Sąd Rejonowy zaniechał, wymaganej w pierwszej kolejności oceny zasadności wniosku w kontekście jego przedmiotu, uznając, że merytoryczna ocena wniosku zależy od wyniku innego, toczącego się postępowania cywilnego.

Zauważyć należy, że wnioskodawca złożył wniosek dotyczący wpisania w rejestrze informacji o jedynym akcjonariuszu spółki, którym w ocenie wnioskodawcy stała się spółka (...) Ltd.

Zgodnie z regulacją przepisu art. 319 § 2 k.s.h. spółka akcyjna ma obowiązek zgłoszenia do rejestru faktu zgromadzenia wszystkich akcji przez jednego akcjonariusza. Przepis art. 319 k.s.h. zobowiązuje zatem zarząd spółki do ujawnienia powyższej okoliczności poprzez zgłoszenie do sądu rejestrowego, że wszystkie akcje zostały nabyte przez jednego akcjonariusza i że jest on jedynym akcjonariuszem. Dodać należy, że w myśl art. 35 ustawy o w zw. z art. 38 pkt 9 lit. h ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oznaczenie jedynego akcjonariusza oraz wzmiankę, że jest on jedynym akcjonariuszem zamieszcza się w dziale 1 rejestru przedsiębiorców. Z treści cytowanych przepisów wynika, że nie wpisuje się do rejestru KRS danych akcjonariuszy, a wyjątkiem sytuacji gdy wszystkie akcje posiada jeden akcjonariusz.

Z akt sprawy wynika, że referendarz sądowy oddalając wniosek o wykreślenie dotychczasowego akcjonariusza i wpisanie danych nowego jedynego akcjonariusza wskazał, przytaczając określone ustalenia faktyczne poczynione na podstawie akt rejestrowych, iż po pierwsze (...) sp. z o.o. w S. nie była wcześniej przed złożeniem przedmiotowego wniosku rejestrowego jedynym akcjonariuszem a po drugie podniósł, że kapitał zakładowy wnioskodawcy, wynoszący 7.025.000,00 zł dzieli się na (...) akcji o wartości nominalnej 562 zł za jedną akcją, natomiast akcje dzielą się na akcje serii (...) w liczbie 3600 i akcje serii (...) w liczbie 8900. Podkreślił, że załączone do wniosku dokumenty dotyczą nabycia jedynie 8900 akcji serii (...), zaś nabycie przez (...) akcji serii (...) w ilości 3600 nie zostało wykazane a nawet uprawomocnione.

Sąd Rejonowy, rozpoznając sprawę na nowo w wyniku skargi wnioskodawcy na orzeczenie referendarza, w której nie odniesiono się w żaden sposób do powyższych ustaleń i wniosków referendarza, zaniechał natomiast dokonania oceny zasadności wniosku w kontekście powołanych regulacji kodeksu spółek handlowych, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz stanu rejestru a także znajdującej się w aktach fotokopii aktu notarialnego z dnia 27 czerwca 2012 roku (Rep. A numer (...)) zawierającego protokół zwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy Pierwszego (...) Funduszu P. E.” odbytego w dniu 27 czerwca 2012 roku.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, należało uznać, iż decyzja procesowa o zawieszeniu niniejszego postępowania rejestrowego na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. jawi się jako co najmniej przedwczesna. Sąd Rejonowy, uznając że w sprawie zachodzi podstawa zawieszenia postępowania w rozumieniu normy art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. po wniesieniu skargi na orzeczenie referendarza, skutek czego utraciło ono moc – nie rozpoznał sprawy na nowo i nie rozważył zasadności wniosku.

Powyższe skutkowało koniecznością uchylecia zaskarżonego postanowienia i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art.386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c w zw. z art 13 § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy winien dokonać oceny zasadności wniosku w kontekście powołanych regulacji kodeksu spółek handlowych, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz stanu rejestru.

SSO Agnieszka Woźniak SSO Piotr Sałamaj SSO Anna Budzyńska